

MINISTERSTWO RODZINY, PRACY I POLITYKI SPOŁECZNEJ
Departament Rynku Pracy

BEZPIECZNE WYJAZDY DO PRACY

PORADNIK

**Co trzeba wiedzieć, żeby bezpiecznie
wyjechać do pracy za granicę?**

Warszawa, czerwiec 2018 r.

Przedmowa

Obowiązywanie swobodnego przepływu pracowników w państwach UE i EFTA powoduje, że coraz częściej poszukujemy pracy poza Polską. Bądźmy jednak bardzo ostrożni w wyszukiwaniu atrakcyjnych ofert pracy. Wyjazdy do pracy za granicę, choć atrakcyjne, bywają niebezpieczne. Decyzje o wyjeździe nie powinny być podejmowane szybko i pod wpływem emocji, powinny być przemyślane.

Do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej napływają informacje o działalności nielegalnych pośredników pracy, w tym również o pobieraniu od osób wysokich opłat, bez zapewnienia im miejsc pracy. Liczą oni na Wasze niedoświadczenie i niewiedzę w tym zakresie. Dlatego też by nie dać się oszukać bardzo uważnie trzeba czytać ogłoszenia i dokładnie sprawdzać warunki zatrudnienia. Warto dokładnie przeczytać umowę, na podstawie której powinniście zostać skierowani do pracy za granicę oraz sprawdzić firmę, która pośredniczy w znalezieniu pracy bądź samego pracodawcę.

Chcąc przeciwdziałać rozszerzaniu się zjawiska nielegalnego pośrednictwa pracy, Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej opracowało poradnik skierowany do osób, które planują wyjechać w poszukiwaniu pracy za granicę, korzystając z usług publicznego lub niepublicznego pośrednictwa pracy lub europejskiego pośrednictwa pracy w ramach sieci EURES.

Przygotowany przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej poradnik przedstawia możliwości podejmowania przez obywateli polskich legalnego zatrudnienia w krajach europejskich. Poradnik obejmuje regulacje prawne i zasady obowiązujące przy ubieganiu się o pracę oraz przedstawia sposoby poszukiwania zatrudnienia.

Wyrażamy nadzieję, że zgromadzone przez nas informacje będą Państwu pomocne przy podejmowaniu decyzji o wyjeździe do pracy za granicę, szczególnie do pracy w państwach członkowskich UE oraz EFTA.

Departament Rynku Pracy

Niniejszy poradnik jest jedynie materiałem informacyjnym i nie posiada mocy prawnej. Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej nie ponosi odpowiedzialności za skutki decyzji i działań na podstawie zawartych w poradniku informacji.

SPIS TREŚCI

1. WSTĘP
2. POŚREDNICTWO PRACY ŚWIADCZONE PRZEZ AGENCJE ZATRUDNIENIA
3. POŚREDNICTWO PRACY W RAMACH SIECI EURES
4. WYJAZDY DO PAŃSTW UE I EFTA
5. WYKAZ WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY
6. WYKAZ OKRĘGOWYCH INSPEKTORATÓW PRACY
7. WYKAZ POLSKICH PLACÓWEK DYPLMATYCZNYCH ZA GRANICĄ W KRAJACH UE/EFTA
8. WYBRANE ADRESY PORTALI INTERNETOWYCH

Wykaz stosowanych skrótów i pojęć

CV	- <i>Curriculum Vitae (życiorys)</i>
EKUZ	- <i>Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego</i>
EURES	- <i>Europejska Sieć Służb Zatrudnienia</i>
EFTA	- <i>Europejskie Stowarzyszenie Wolnego Handlu</i> <i>(Członkami EFTA są: Islandia, Liechtenstein, Norwegia oraz Szwajcaria)</i>
EOG	- <i>Europejski Obszar Gospodarczy</i> <i>(Członkami EOG są: państwa członkowskie Unii Europejskiej oraz Islandia, Liechtenstein i Norwegia)</i>
OHP	- <i>Ochotnicze Hufce Pracy</i>
PSZ	- <i>Publiczne służby zatrudnienia</i>
PUP	- <i>Powiatowy Urząd Pracy</i>
UE	- <i>Unia Europejska</i> <i>(W skład UE wchodzi 28 państw członkowskich, tj.: Austria, Belgia, Bułgaria, Chorwacja, Cypr, Czechy, Dania, Estonia, Finlandia, Francja, Grecja, Hiszpania, Holandia, Irlandia, Litwa, Luksemburg, Łotwa, Malta, Niemcy, Polska, Portugalia, Rumunia, Słowacja, Słowenia, Szwecja, Węgry, Wielka Brytania (w fazie wystąpienia) i Włochy)</i>

1. WSTĘP

Polacy mogą podejmować pracę u zagranicznych pracodawców na zasadach obowiązujących w kraju zatrudnienia, na podstawie indywidualnych umów zawieranych bezpośrednio z pracodawcami zagranicznymi bądź zawieranych za pośrednictwem upoważnionych organizacji lub instytucji. Podejmując w ten sposób pracę mają pełną swobodę wyboru pracodawcy i nie mają też jakichkolwiek obowiązków w stosunku do polskich urzędów czy instytucji związanych z rynkiem pracy – wyjątek stanowią osoby zarejestrowane w Powiatowym Urzędzie Pracy (PUP) jako bezrobotne. Osoby te przed wyjazdem za granicę w celu poszukiwania pracy zgłaszają ten fakt do PUP, mają również obowiązek zgłoszenia do PUP informacji o podjęciu pracy za granicą.

2. POŚREDNICTWO PRACY ŚWIADCZONE PRZEZ AGENCJE ZATRUDNIENIA

Z danych nadsyłanych do Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej wynika, iż z pośrednictwa agencji zatrudnienia w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych korzysta rocznie ponad 163 tysiące osób¹. Dla tych osób ważna jest możliwość zdobycia kwalifikacji oraz poprawy swojej sytuacji materialnej i poziomu życia. Niestety, wciąż pojawiają się informacje o działalności nielegalnych (nieuczciwych) pośredników proponujących pracę za granicą, którzy często, chcąc uwiarygodnić swoją ofertę, angażują w proces rekrutacji publiczne służby zatrudnienia.

Jakie usługi mogą świadczyć agencje zatrudnienia na terytorium Rzeczypospolitej Polskiej?

Funkcjonujące w Polsce **agencje zatrudnienia** mogą świadczyć następujące usługi:

- **pośrednictwo pracy** (w tym kierowanie osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych) – pomoc osobom poszukującym pracy w uzyskaniu odpowiedniego zatrudnienia a pracodawcom w znalezieniu pracowników o odpowiednich kwalifikacjach,
- **doradztwo personalne** – usługi doradcze wykonywane na rzecz pracodawców,
- **poradnictwo zawodowe** – pomoc w wyborze odpowiedniego zawodu i miejsca zatrudnienia oraz udzielanie informacji niezbędnych do podejmowania decyzji zawodowych,
- **pracę tymczasową** – polegającą na zatrudnianiu pracowników tymczasowych i kierowaniu tych pracowników oraz osób – zatrudnionych na podstawie umowy prawa cywilnego - do wykonywania pracy tymczasowej na rzecz i pod kierownictwem pracodawcy użytkownika.

Która agencja zatrudnienia działa legalnie?

Zgodnie z ustawą z dnia 20 kwietnia 2004 r. o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (Dz. U. z 2017 r. poz. 1065, z późn. zm.) legalne prowadzenie działalności agencji zatrudnienia wymaga uzyskania wpisu do rejestru podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia. Rejestr prowadzony jest przez Marszałków Województw. Dokumentem potwierdzającym wpis do ww. rejestru jest wydawany agencji zatrudnienia certyfikat.

Agencja zatrudnienia może posługiwać się dwoma rodzajami certyfikatów:

¹ Źródło: dana Ministerstwa Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej za 2017 r., pozyskana za pośrednictwem aplikacji zarządzającej rejestrem agencji zatrudnienia.

- 1) certyfikatem uprawniającym do świadczenia usług: pośrednictwa pracy (w tym kierowania do pracy za granicą), doradztwa personalnego oraz poradnictwa zawodowego lub
- 2) certyfikatem uprawniającym do świadczenia pracy tymczasowej.

Z obowiązku posiadania certyfikatu zwolnione są agencje zatrudnienia z państw członkowskich UE oraz EFTA, posiadające uprawnienia wydane w państwie pochodzenia i świadczące usługi z zakresu pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego oraz poradnictwa zawodowego (z wyłączeniem pracy tymczasowej). Agencje te mają obowiązek złożenia Marszałkowi Województwa jedynie zawiadomienia o zamiarze świadczenia swoich usług na terytorium Polski.

Na co zwrócić uwagę przed wyjazdem za pośrednictwem agencji zatrudnienia?

Agencja zatrudnienia kierująca do pracy za granicą ma obowiązek zawarcia z osobą kierowaną do pracy pisemną umowę (art. 85 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy). Umowa ta nie jest umową o pracę, zawieraną z pracodawcą.

Umowa kierująca do pracy musi zawierać takie informacje jak:

- oznaczenie oraz siedzibę zagranicznego pracodawcy,
- okres zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej,
- rodzaj umowy oraz warunki pracy i wynagradzania, a także przysługujące osobie kierowanej do pracy świadczenia socjalne,
- warunki ubezpieczenia społecznego oraz od następstw nieszczęśliwych wypadków i chorób tropikalnych,
- obowiązki i uprawnienia osoby kierowanej do pracy oraz agencji zatrudnienia,
- zakres odpowiedzialności cywilnej stron w przypadku niewykonania lub nienależytego wykonania umowy zawartej między agencją zatrudnienia a obywatelem polskim, w tym stronę pokrywającą koszty dojazdu i powrotu osoby skierowanej do pracy w przypadku niewywiązania się pracodawcy zagranicznego z warunków umowy oraz tryb dochodzenia związanych z tym roszczeń,
- kwoty należne agencji zatrudnienia z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą poniesione na: dojazd i powrót osoby skierowanej, wydawanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenie dokumentów,
- informację o trybie i warunkach dopuszczania cudzoziemców do rynku pracy w państwie wykonywania pracy.

Ww. umowa powinna być zawarta w formie pisemnej. Pomimo tego, że umowa może być bardzo długa, należy całą przeczytać bardzo uważnie. Umowa, która nie zawiera wszystkich ww. punktów - jest niezgodna z prawem.

Przed podpisaniem umowy dokładnie zapoznaj się z jej treścią.

Może się jednak zdarzyć, że umowa będzie spełniała wszystkie formalne wymogi, ale będzie niekorzystna dla pracownika. Chodzi np. o postanowienia, z których wynika, że trzeba wykupić przejazd lub ukończyć kurs nauki języka obcego właśnie u tego pośrednika, a bilet lub kurs kosztuje zdecydowanie więcej niż powinien. W takiej sytuacji to zainteresowany powinien podjąć decyzję, czy przystaje na te warunki, czy nie. Proponowane warunki umowy

można negocjować, a jeżeli nie zostaną one poprawione – należy szukać innego pośrednika pracy.

Nie podpisuj umowy, której postanowień nie rozumiesz lub zawierającej niekorzystne dla Ciebie zobowiązania (np. nakładane na Ciebie różnego rodzaju kary). Masz prawo negocjować warunki umowy.

Może się również okazać, że pracodawcą zagranicznym jest agencja pracy tymczasowej. Praca na rzecz takiej agencji często nie będzie miała charakteru stałego i może nie być wykonywana w pełnym wymiarze czasu pracy - lecz uzależniona będzie od ilości zleceń otrzymywanych od pracodawców, z którymi agencja ma kontakty. Może się zdarzyć, iż koszty związane z zakwaterowaniem i utrzymaniem mogą pochłonąć bądź wręcz przekroczyć otrzymane wynagrodzenie.

Ponadto przed zawarciem ww. umowy należy zapoznać się ze specyfiką pracy, jaką przyjdzie wykonywać. Wówczas nie będzie niemiłego zaskoczenia przy wykonywaniu np. ciężkich prac polowych.

Agencja zatrudnienia zobowiązana jest, przed skierowaniem osoby do pracy (albo pracy tymczasowej) za granicą, przekazać tej osobie na piśmie informacje o kosztach, opłatach i innych należnościach (w tym określonych w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy) związanych z kierowaniem do pracy oraz podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą.

Za co agencje zatrudnienia mogą pobierać opłaty z tytułu świadczonego pośrednictwa pracy?

Zgodnie z art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy, dozwolone jest pobieranie od osób skierowanych do pracy jedynie opłat z tytułu faktycznie poniesionych kosztów związanych ze skierowaniem do pracy za granicą, tj. kosztów poniesionych na: dojazd i powrót osoby kierowanej do pracy, wydawanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenie dokumentów – pod warunkiem ujęcia tych opłat w umowie zawartej z osobą kierowaną do pracy za granicą.

Dozwolone jest natomiast pobieranie przez agencje zatrudnienia opłat od pracodawców z tytułu prowadzonej działalności w zakresie pośrednictwa pracy.

Za co agencje zatrudnienia nie mogą pobierać opłat?

Agencja zatrudnienia od osób, dla których poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, nie może pobierać opłat innych niż wyszczególnione w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy (*patrz odpowiedź na powyższe pytanie*).

Od osób kierowanych do pracy za granicę zabronione jest pobieranie przedpłat, kaucji oraz opłat z tytułu wyszukiwania i wskazania pracodawcy zagranicznego. Niedozwolone jest pobieranie opłat rekompensujących koszty: eksploatacyjne, wynagrodzenia pracowników, wynajmu lokalu, wyjazdów (delegacji) pracowników agencji zatrudnienia, rekrutacji, usług pocztowo-telekomunikacyjnych, druków, reklamy, ogłoszeń prasowych itp.

Co robić, gdy okaże się, że warunki pracy (płacy) nie odpowiadają tym zapisanym w umowie kierującej do pracy za granicą (zawieranej z agencją zatrudnienia) lub umowie o pracę (zawieranej z pracodawcą)?

W przypadku, jeżeli warunki pracy lub płacy nie są zgodne z zawartymi w umowie kierującej do pracy za granicą – osoba taka ma prawo wystąpić do agencji zatrudnienia, która ją skierowała do pracy. W ten sposób istnieje większa szansa na to, że sprawa zostanie rozpatrzona szybciej. Dodatkowo, po powrocie do kraju można od agencji zatrudnienia dochodzić swoich roszczeń przed sądem powszechnym - występując z powództwem cywilnym.

W przypadku kiedy pracodawca nie wywiązuje się z warunków umowy o pracę – fakt ten trzeba zgłosić do agencji zatrudnienia. W niektórych państwach pomocy mogą udzielać związki zawodowe, inspekcje pracy albo urzędy pracy. Gdy ten sposób nie przynosi rezultatu w postaci doprowadzenia do ugody z pracodawcą, istnieje możliwość pozwania pracodawcy do właściwego sądu w danym kraju – jako jedynej instytucji rozstrzygającej spory pomiędzy pracobiorcą i pracodawcą. Najlepiej to zrobić przed powrotem do kraju.

Osoba szukająca pomocy lub informacji za granicą może zgłosić się do polskich placówek dyplomatycznych. Na stronach internetowych polskich placówek dyplomatycznych znajdują się telefony i adresy instytucji, gdzie można uzyskać pomoc oraz zgłosić informację o nieuczciwych pośrednikach pracy lub nieuczciwych pracodawcach. Dane teled adresowe polskich placówek dyplomatycznych w krajach UE/EFTA zawiera rozdział 7.

Nie zgadzaj się na pracę bez umowy. Nie łam prawa.

Czy pracownicy agencji pracy tymczasowej mogą świadczyć pracę za granicą?

Agencje pracy tymczasowej mogą zatrudniać pracowników tymczasowych na podstawie umowy o pracę na czas określony – w szczególnych przypadkach, jeżeli praca tymczasowa nie miałyby mieć cech stosunku pracy – dopuszcza się zawieranie umów cywilnoprawnych (umowy zlecenia lub umowy o dzieło).

Należy pamiętać, że zawierając z agencją pracy tymczasowej umowę cywilnoprawną (czyli nie umowę o pracę), osoba nie ma takich praw jak pracownik! Wszelkie prawa powinny zostać zapisane w umowie cywilnoprawnej.

Agencje pracy tymczasowej mogą delegować własnych pracowników do świadczenia pracy tymczasowej w innych krajach Unii Europejskiej. Wówczas należy sprawdzić jakie w danym kraju obowiązują przepisy dotyczące zatrudniania pracowników tymczasowych. W przypadku wątpliwości, czy prawa pracownicze są przestrzegane, należy skontaktować się z właściwym okręgowym inspektorem pracy (dane teled adresowe dostępne są w rozdziale 6 i na stronie **www.pip.gov.pl**) lub za granicą z organem odpowiedzialnym za kontrolę przestrzegania prawa pracy.

Możliwość delegowania pracowników tymczasowych do innego państwa członkowskiego UE, przewidziana prawem europejskim, nie dotyczy osób związanych z agencją pracy tymczasowej umową cywilnoprawną.

Niezależnie od tego niektóre państwa członkowskie UE wymagają, by agencje pracy tymczasowej, które mają siedzibę w innym państwie członkowskim i delegują pracowników tymczasowych z tego państwa, spełniały szczególne wymogi administracyjne (np. kaucja zabezpieczająca roszczenia pracowników tymczasowych).

Gdzie szukać informacji o agencjach zatrudnienia?

Zawsze należy sprawdzać, czy dana agencja zatrudnienia posiada certyfikat. Wykaz certyfikowanych agencji zatrudnienia znajduje się na stronie internetowej **www.kraz.praca.gov.pl**.

Wykaz agencji zagranicznych z UE/EFTA (świadczących w Polsce pośrednictwo pracy w ramach zawiadomienia) dostępny jest na stronie **http://stor.praca.gov.pl/portal/#/wpz**.

Dodatkowe informacje można uzyskać również telefonicznie w Wojewódzkich Urzędach Pracy (dane teleadresowe zamieszczono w rozdziale 5).

Kogo informować w przypadku nielegalnej działalności agencji zatrudnienia?

Ciągle pojawiają się informacje o działalności nielegalnych pośredników pracy. O takich przypadkach należy informować Okręgowe Inspektoraty Pracy oraz Wojewódzkie Urzędy Pracy (jednostki Urzędów Marszałkowskich prowadzące w praktyce rejestr agencji zatrudnienia). Dane teleadresowe Okręgowych Inspektoratów Pracy znajdują się w rozdziale 6 a dane teleadresowe Wojewódzkich Urzędów Pracy – w rozdziale 5. Jeżeli zachodzi podejrzenie o popełnieniu przez agencję zatrudnienia przestępstwa – o tym fakcie należy poinformować policję lub prokuraturę.

Jakie są sankcje za prowadzenie nielegalnego pośrednictwa pracy?

Prowadzenie agencji zatrudnienia bez wymaganego wpisu do rejestru agencji zatrudnienia karane jest grzywną w wysokości:

- od 3 000 zł do 10 000 zł w przypadku świadczenia usługi doradztwa personalnego, poradnictwa zawodowego lub pośrednictwa pracy z wyłączeniem kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych,
- od 3 000 zł do 100 000 zł w przypadku świadczenia usługi pracy tymczasowej lub pośrednictwa pracy w zakresie kierowania osób do pracy za granicą u pracodawców zagranicznych.

Tym samym karom podlega każdy, kto prowadząc przedsiębiorstwo zagraniczne w UE/EFTA przed rozpoczęciem działalności w zakresie pośrednictwa pracy, doradztwa personalnego lub poradnictwa zawodowego w Polsce nie złożył marszałkowi województwa stosownego zawiadomienia.

Karze grzywny w wysokości nie niższej niż 3 000 zł podlega każdy, kto:

- pobiera od osoby, dla której poszukuje zatrudnienia lub innej pracy zarobkowej, dodatkowe niedozwolone opłaty – inne niż wymienione w art. 85 ust. 2 pkt 7 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy,
- nie przestrzega zasady zakazu dyskryminacji ze względu na płeć, wiek, niepełnosprawność, rasę, religię, pochodzenie etniczne, narodowość, orientację seksualną, przekonania polityczne i wyznanie lub ze względu na przynależność związkową,
- osobie podejmującej za jej pośrednictwem pracę, staż zawodowy, praktykę za granicą, nie przedstawia pisemnej informacji, o kosztach, opłatach i innych należnościach, związanych z kierowaniem do pracy oraz podjęciem i wykonywaniem pracy za granicą (lub przedstawia informację niezgodną ze stanem faktycznym).

Świadczenie usługi z zakresu kierowania do pracy za granicą i niekierowanie osoby bezpośrednio do pracodawcy lub niezawieranie z tą osobą umowy, o której mowa w art. 85 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy - podlega karze grzywny nie niższej niż 4 000 zł. Tej samej karze podlega każdy, kto świadcząc usługę kierowania do pracy za granicą nie zawiera z pracodawcą zagranicznym pisemnej umowy, o której mowa w art. 85 ust. 3 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy.

W przypadku stwierdzenia, że agencja zatrudnienia narusza prawo lub w ogóle nie posiada zezwolenia (certyfikatu) na prowadzenie działalności możliwa jest interwencja inspektorów Okręgowych Inspektoratów Pracy.

Jak zabezpieczyć się przed nielegalnymi pośrednikami pracy?

Staraj się postępować zgodnie z podanymi wskazówkami:

1. Sprawdź czy agencja zatrudnienia posiada stosowny certyfikat (wykaz agencji zatrudnienia znajduje się na stronie internetowej **www.kraz.praca.gov.pl**).
2. Sprawdź opinię o pośredniku pracy w internecie, np. na stronie **www.pracawunii.fora.pl**.
3. Nie korzystaj z ofert pracy zamieszczanych w prasie zawierających jedynie numer telefonu kontaktowego oraz ze spotkań z pośrednikiem poza biurem firmy (np.: na ulicy, dworcu, w kawiarni).
4. Pamiętaj, że agencja zatrudnienia nie ma prawa do pobierania opłat za „załatwienie” pracy. W przypadku skierowania do pracy za granicą dozwolone jest pobieranie opłat z tytułu poniesionych przez agencję zatrudnienia kosztów na: dojazd i powrót osoby skierowanej do pracy za granicę, wydawanie wizy, badania lekarskie i tłumaczenia dokumentów.
5. Nie płać pośrednikowi „z góry” bez pokwitowania. Pamiętaj, że dowód wpłaty na konto pośrednika - oszusta - nie daje dużych szans na odzyskanie wpłaconej kwoty.
6. Nie płać przed wyjazdem za mieszkanie za granicą oferowane przez pośrednika. Zwykle kontakt kończy się na pobraniu opłat za lokal.
7. Zanim zapłacisz pośrednikowi za przejazd lub kurs nauki języka obcego, sprawdź, ile wynoszą ceny w innych firmach. Nie przepłacaj!
8. Pośrednik pracy ma obowiązek zawarcia z osobą kierowaną do pracy za granicą pisemnej umowy, zawierającej m. in.: nazwę pracodawcy, warunki pracy i płacy, należne świadczenia, itp. (art. 85 ust. 2 ustawy o promocji zatrudnienia i instytucjach rynku pracy).
9. Pamiętaj, że pośrednik pracy powinien kierować Cię bezpośrednio do pracodawcy a nie do innego zagranicznego pośrednika. Pracodawcą tym może być także zagraniczna agencja pracy tymczasowej.
10. Sprawdź w Centralnej Ewidencji i Informacji o Działalności Gospodarczej (CEIDG) lub Krajowym Rejestrze Sądowym (KRS), czy dany pośrednik ma zgłoszoną działalność gospodarczą i od jak dawna.
11. Zawsze sprawdzaj, czy dany pośrednik posiada umowę zawartą z pracodawcą zagranicznym i czy wysyłał już ludzi do pracy za granicę. Informacji o danej agencji zatrudnienia szukaj na forach internetowych, zawierających opinie osób korzystających wcześniej z usług takiej agencji.

Na co jeszcze zwrócić uwagę decydując się na podjęcie pracy za granicą?

Przed podjęciem ostatecznej decyzji o wyjeździe do pracy za granicą:

- oceń swoje umiejętności językowe – porównaj z wymaganiami stawianymi przez pracodawcę (najlepiej znać język co najmniej w stopniu komunikatywnym),
- zabierz ze sobą konieczne do wyjazdu i do podjęcia pracy dokumenty (paszport, CV), zaświadczenia potwierdzające twoje kwalifikacje – przetłumaczone na język kraju, w którym podejmiesz pracę),
- ubezpiecz się od następstw nieszczęśliwych wypadków i ewentualnych kosztów leczenia,
- weź ze sobą Europejską Kartę Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ), która uprawnia do opieki zdrowotnej na koszt Narodowego Funduszu Zdrowia i jest honorowana w krajach UE/EFTA (informacje otrzymasz na stronie: **www.nfz.gov.pl**),
(uwaga: jeśli celem wyjazdu jest podjęcie pracy w innym państwie członkowskim UE/EFTA karta EKUZ jest ważna tylko do momentu podjęcia pracy. Od pierwszego dnia pracy osoba powinna być ubezpieczona w kraju, w którym wykonuje pracę),
- zapoznaj się z informacjami o życiu oraz warunkach pracy w kraju do którego wyjeżdżasz, weź dane kontaktowe polskiego konsulatu (wykaz na **www.msz.gov.pl**) oraz pieniądze na życie i powrót do Polski,
- domownikom zostaw/przekazuj adres, pod którym będziesz przebywać oraz numer telefonu,
- przed wyjazdem zrób kopię paszportu (innego dokumentu tożsamości, prawa jazdy) i zostaw domownikom.

Jak postępować w trakcie pobytu za granicą w przypadku zajścia nieprzewidzianych okoliczności?

- nie oddawaj nikomu własnego paszportu lub innego dokumentu tożsamości (przechowuj je w bezpiecznym miejscu),
- pracodawcy przekazuj kopie swoich dokumentów a oryginały tylko do wglądu,
- jeżeli zostaniesz oszukana(y) przez pracodawcę lub gdy pracodawca będzie stosował wobec Ciebie przymus fizyczny, psychiczny, będziesz wykonywać pracę ponad siły (niewolniczo) lub będziesz wykorzystywana(y) seksualnie – zgłoś sprawę policji,
- wszystkie sprawy sporne z pracodawcą zagranicznym powinny być rozpatrywane zgodnie z prawem miejscowym, przed sądem kraju, w którym podjąłeś pracę,
- przebywając za granicą możesz zawsze zwrócić się o pomoc do polskiego konsulatu (wykaz polskich placówek dyplomatycznych znajduje się na stronie: **www.msz.gov.pl**).

Jeżeli staniesz się ofiarą:

- przestępstwa handlu ludźmi - skontaktuj się z Krajowym Centrum Integracyjno-Konsultacyjnym dla Ofiar Handlu Ludźmi w Warszawie, tel. 22 - 628 01 20 (www.kcik.pl),
- jakiegokolwiek innego przestępstwa - skontaktuj się z policją.

3. POŚREDNICTWO PRACY W RAMACH SIECI EURES

Jaką funkcję pełni EURES w zakresie międzynarodowego pośrednictwa pracy?

Europejska Sieć Służb Zatrudnienia (EURES) jest siecią współpracy Komisji Europejskiej, administracji publicznych na szczeblu centralnym, publicznych służb zatrudnienia (urzędów pracy) oraz innych organizacji regionalnych, krajowych i międzynarodowych z państw członkowskich UE i EFTA, której celem jest wspieranie mobilności pracowników w państwach członkowskich sieci.

Sieć EURES ułatwia mieszkańcom UE i EFTA podejmowanie pracy poza krajem zamieszkania oraz wspiera pracodawców w rekrutacji pracowników z innych krajów UE i EFTA. Sieć EURES umożliwia osobom poszukującym pracy i pracodawcom dostęp do informacji oraz doradztwa, ułatwiającego przepływ pracowników, a także zapewnia przejrzystość rynku pracy na terenie UE i EFTA.

Jak funkcjonuje sieć EURES w Polsce i jakiego rodzaju usługi oferuje?

W Polsce sieć EURES jest koordynowana przez Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej a usługi sieci są świadczone w każdym Wojewódzkim i Powiatowym Urzędzie pracy oraz każdej Wojewódzkiej Komendzie OHP i Centrach Edukacji i Pracy Młodzieży OHP. Zakres usług na poziomie wojewódzkim jest szerszy niż na poziomie powiatowym. Zadania sieci EURES realizują doradcy EURES, asystenci EURES oraz wyznaczeni pracownicy obsługujący klienta (dotyczy Powiatowych Urzędów Pracy).

Dane teleadresowe doradców EURES i asystentów EURES z Wojewódzkich Urzędów Pracy oraz Wojewódzkich Komend OHP można znaleźć na krajowej stronie www.eures.praca.gov.pl.

Usługi sieci EURES dla wszystkich poszukujących pracy oraz pracodawców z Polski i pozostałych krajów UE i EFTA obejmują:

- **usługi międzynarodowego pośrednictwa pracy:** przyjmowanie CV, obsługa zagranicznych ofert pracy oraz krajowych ofert pracy dla cudzoziemców z UE i EFTA, realizacja projektów rekrutacyjnych, zamieszczanie ofert pracy na portalu EURES, udział w międzynarodowych targach pracy w Polsce i za granicą, wsparcie polskich pracodawców podczas rozmów kwalifikacyjnych za granicą;
- **usługi dostępne na portalu EURES Komisji Europejskiej** (26 wersji językowych stron): aktualne ofert pracy z 32 krajów Europy, możliwość rejestracji kwalifikacji, umiejętności i doświadczenia zawodowego w unijnej bazie CV, dostępnej dla zarejestrowanych pracodawców, Europejski Paszport Umiejętności, informacje nt. warunków życia i pracy we wszystkich krajach UE/EFTA, informacje nt. europejskich rynków pracy, zawodów nadwyżkowych i deficytowych w UE/EFTA, kalendarz wydarzeń EURES w poszczególnych krajach Europy, porady i wskazówki dla absolwentów, konto *Mój EURES*, newsletter *EURES and You*, dane kontaktowe do doradców EURES z UE i EFTA oraz wiele innych informacji;
- **usługi dostępne na polskiej stronie internetowej EURES** (2 wersje językowe strony: PL, EN): informacje nt. mobilności zawodowej, prezentacja polskich i zagranicznych ofert pracy w ramach sieci EURES, informacje w języku polskim nt. warunków życia i pracy w krajach UE i EFTA, informacje jak znaleźć pracownika w Polsce oraz w poszczególnych krajach UE i EFTA, rodzaje usług

rekrutacyjnych świadczonych dla pracowników, informacje o polskim rynku pracy, informacje nt. współpracy w ramach sieci EURES w regionach przygranicznych, kalendarz wydarzeń EURES w Polsce, dane kontaktowe do polskich doradców EURES i asystentów EURES i wiele innych informacji;

- **praktyczne porady** świadczone przez doradców EURES i asystentów EURES na temat możliwości zatrudnienia polskich pracowników w krajach UE i EFTA oraz obywateli UE i EFTA w Polsce, seminaria, prezentacje, spotkania z polskimi pracodawcami, konsultacje indywidualne, udział w spotkaniach z pracodawcami zagranicznymi organizowanych przez EURES w poszczególnych krajach UE i EFTA;
- **dodatkowe usługi on-line:** *Europejskie Dni Pracy on-line* – www.europeanjobdays.eu/pl - europejska platforma informatyczna dla poszukujących pracy za granicą i pracodawców (internauci mogą skorzystać z ofert pracy, rozmów kwalifikacyjnych z pracodawcami, czatów, i in.); *platforma Droppin@EURES* – platforma do wyszukiwania staży, programów przyuczania do zawodu i praktyk zawodowych www.ec.europa.eu/eures/public/pl/opportunities.

Dodatkowe informacje na temat usług sieci EURES w Polsce można uzyskać na krajowej stronie internetowej EURES www.eures.praca.gov.pl.

Czy polscy obywatele mają dostęp do ofert pracy z innych krajów Unii Europejskiej?

Polscy obywatele otrzymali taką możliwość od 1 maja 2004 r. Oferty pracy publikowane przez członków i partnerów EURES z krajów UE i EFTA można znaleźć na:

- portalu EURES Komisji Europejskiej www.eures.europa.eu - obecnie na portalu znajduje się ok. 1,5 mln ofert pracy,
- Centralnej Bazy Ofert Pracy - oferty.praca.gov.pl - zamieszczonej na wortalu publicznych służb zatrudnienia www.psz.praca.gov.pl, gdzie publikowane są m.in. zagraniczne oferty pracy EURES od pracodawców z UE i EFTA, którzy zadeklarowali szczególne zainteresowanie rekrutacją obywateli z Polski. Przekierowanie do tej bazy jest zamieszczone na krajowej stronie internetowej EURES www.eures.praca.gov.pl,
- Bazy ofert pracy OHP www.mbp.ohp.pl,
- stronach internetowych Wojewódzkich Urzędów Pracy i OHP - tutaj mogą znajdować się zagraniczne oferty pracy EURES, na które trwa nabór kandydatów do pracy.

Informacje na temat ofert pracy w krajach UE i EFTA można również uzyskać kontaktując się z Doradcą EURES bądź Asystentem EURES w Wojewódzkim Urzędzie Pracy, Wojewódzkiej Komendzie OHP lub Centrum Edukacji i Pracy Młodzieży OHP.

Czym różnią się oferty pracy zamieszczone na portalu EURES www.eures.europa.eu od ofert zamieszczonych w Centralnej Bazy Ofert Pracy na wortalu www.psz.praca.gov.pl i na krajowej stronie internetowej EURES www.eures.praca.gov.pl oraz na stronach internetowych Wojewódzkich Urzędów Pracy?

W bazie ofert pracy na portalu EURES www.eures.europa.eu znajduje się ok. 1,5 miliona ofert pracy. Są to oferty pracy będące w dyspozycji członków i partnerów EURES głównie

z urzędów pracy z 32 krajów UE i EFTA. Część z nich jest oznaczona flagą europejską – są to tzw. **oferty pracy EURES**, w których pracodawca wyraźnie deklaruje, że jest zainteresowany zatrudnieniem cudzoziemców – obywateli UE i EFTA. Szukając pracy można zgłaszać kandydaturę na wszystkie oferty pracy na portalu EURES (nie tylko na „*oflagowane*”), przy czym warto wiedzieć, że zdecydowana większość z nich nie jest zamieszczana w języku polskim, lecz w języku pochodzenia pracodawcy.

Zagraniczne oferty pracy, które na życzenie pracodawcy z UE i EFTA są dodatkowo rozpowszechniane w Polsce przez sieć EURES są tłumaczone na język polski i publikowane w Centralnej Bazy Ofert Pracy **oferty.praca.gov.pl**, na krajowej stronie EURES **www.eures.praca.gov.pl** oraz na stronach internetowych Wojewódzkich Urzędów Pracy oraz OHP (**www.mbp.ohp.pl**). Oferty te są przetłumaczone na język polski i zawierają informacje potrzebne do podjęcia decyzji o wyjeździe. Doradcy EURES dbają o to, aby zawarte w nich informacje były prawdziwe i czuwają nad przebiegiem procesu rekrutacji.

Wybrane zagraniczne oferty pracy są również dostępne na tablicach ogłoszeń w Wojewódzkich i Powiatowych Urzędach Pracy oraz Wojewódzkich Komendach OHP i Centrach Edukacji i Pracy Młodzieży OHP, bądź też w prasie lokalnej i innych mediach.

Dodatkowo kilka razy do roku w różnych miastach Polski organizowane są **międzynarodowe targi pracy** w ramach sieci EURES w formie stacjonarnej i/lub wirtualnej (dni pracy on-line). Informacje na temat targów pracy, podczas których prowadzone są rekrutacje dla pracodawców z zagranicy, można znaleźć na krajowej stronie internetowej EURES **www.eures.praca.gov.pl** w *Kalendarzu wydarzeń* oraz w *Kalendarzu targów, giełd i szkoleń* na wortalu **www.psz.praca.gov.pl**.

Czy Polacy zainteresowani podjęciem pracy w innym kraju UE i EFTA mogą zamieścić na portalu EURES swoje CV?

Jednym z narzędzi dla poszukujących pracy, dostępnym na portalu EURES **www.eures.europa.eu**, jest możliwość zamieszczenia własnego CV.

Aby to zrobić, należy zarejestrować bezpłatnie własny profil *Mój EURES*, co pozwala przygotować CV w wersji on-line, w dowolnym języku UE. Zamieszczone w ten sposób CV będzie widoczne dla tych pracodawców, którzy są zainteresowani zatrudnieniem cudzoziemca i również zarejestrowali się na portalu. Funkcja *Mój EURES* pozwala również na otrzymywanie powiadomień na adres poczty elektronicznej nt. najnowszych ofert pracy, które odpowiadają profilowi osoby poszukującej pracy.

Korzystanie z usług na portalu EURES jest bezpłatne.

Czy można uzyskać bliższe informacji o kraju, w którym chcielibyśmy rozpocząć pracę?

Praktyczne informacje nt. poszczególnych krajów UE i EFTA znajdują się na portalu EURES **www.eures.europa.eu** i na krajowej stronie internetowej EURES **www.eures.praca.gov.pl** w części *Szukasz pracy w UE? / Jesteś obywatelem Polski / Życie i praca w krajach UE i EFTA*. Informacji takich udzielają również doradcy EURES.

Informacje te mają pomóc osobom poszukującym pracy w podejmowaniu świadomych decyzji, związanych ze zmianą miejsca zamieszkania i pracy. Obejmują prawo pracy, umowy o pracę, ustawodawstwo socjalne, edukację, uznawanie kwalifikacji zawodowych, system opieki zdrowotnej, system polityczny i administracyjny, podatki, koszty utrzymania i wiele innych. Dane o rynku pracy dotyczą informacji na temat nadwyżek czy niedoborów zatrudnienia.

4. WYJAZDY DO PAŃSTW UE I EFTA

Czy wstąpienie Polski do Unii Europejskiej ułatwiło podejmowanie pracy za granicą?

Dzięki wejściu Polski do Unii Europejskiej podejmowanie pracy w państwach członkowskich UE i EFTA stało się znacznie łatwiejsze. Polacy mogą obecnie swobodnie podejmować zatrudnienie we wszystkich państwach członkowskich UE i EFTA. Podejmując pracę w tych krajach nie trzeba starać się o zezwolenie na pracę, należy jednak pamiętać o obowiązujących, odmiennych w każdym z tych państw, przepisach związanych z rejestracją (np. pobytu lub pracy czy w urzędzie podatkowym), ubezpieczeniem społecznym itp. Ich nieprzestrzeganie naraża na negatywne konsekwencje określone prawem danego państwa.

Czy w celu podjęcia pracy sezonowej w krajach UE i EFTA potrzebna jest wiza?

Nie, unijna zasada swobody przepływu pracowników obejmuje obok pracowników zatrudnionych na stałe, przygranicznych oraz prowadzących działalność w celu świadczenia usług, także pracowników sezonowych.

Jedynym wymogiem prawnym jest posiadanie ważnego dokumentu tożsamości (paszport/dowód osobisty). Ponadto w większości państw członkowskich obywatele UE zamierzający przebywać w danym państwie przez okres dłuższy niż trzy miesiące powinni wystąpić z wnioskiem o zarejestrowanie swojego pobytu.

Jak dochodzić swoich praw w przypadku gdy pracodawca zagraniczny nie dotrzymał warunków umowy?

Rozstrzygnięcie sporów wynikających ze stosunków pracy zawartych z pracodawcą zagranicznym jest właściwością sądów kraju przyjmującego. Zatem poszkodowany powinien dochodzić swoich praw pracowniczych zgodnie z procedurami kraju, w którym podjął pracę. Brak jest polskich regulacji prawnych określających zasady rozpatrywania skarg na pracodawców zagranicznych. Poszkodowany przebywający za granicą może powiadomić o naruszeniu swoich praw właściwy dla miejsca pobytu polski konsulat.

Czy okresy pracy za granicą będą zaliczane do emerytury?

Aby praca za granicą zaliczana była do emerytury musi być odprowadzana składka na ubezpieczenie społeczne. Zazwyczaj nie ma problemu w przypadku zatrudnienia długoterminowego za granicą. Odmiennie natomiast sprawa może się mieć w przypadku zatrudnienia krótkookresowego względnie sezonowego. W niektórych państwach pracodawcy nie przestrzegali obowiązku odprowadzania składek na ubezpieczenie. wskutek tego osoby tam zatrudnione nie nabyły prawa do emerytury, takie przypadki zdarzały się np. w Hiszpanii. Inaczej jeszcze ma się sprawa z zatrudnieniem sezonowym w Niemczech, gdzie do tej pory osoby zatrudnione do 50 dni roboczych były zwolnione z obowiązku opłacania składek na ubezpieczenie w przypadku, gdy przedstawiły pracodawcy dokument potwierdzający fakt posiadania ubezpieczenia w Polsce.

Dodatkowe informacje znajdziesz na stronie:

<http://www.mrpips.gov.pl/koordynacja-systemow-zabezpieczenia-spoolecznego/unia-europejska/swiadczenia-w-ramach-koordynacji-unijnej-/swiadczenia-emerytalne-i-rentowe/>.

Co to jest Europejska Karta Ubezpieczenia Zdrowotnego (EKUZ)?

Karta **EKUZ** uprawnia do uzyskiwania świadczeń zdrowotnych podczas pobytu w państwach członkowskich UE/EOG i Szwajcarii. Karta jest wydawana wyjeżdżającym czasowo (wyjazd turystyczny, czasowy pobyt u rodziny, krótką podróż służbową, oddelegowanie do pracy za granicą, praca na własny rachunek) i potwierdza ubezpieczenie w Polsce, prawo do jej otrzymania mają osoby ubezpieczone w Narodowym Funduszu Zdrowia. Jeżeli celem wyjazdu jest podjęcie pracy w innym państwie członkowskim to EKUZ ważna jest tylko do momentu podjęcia pracy. Od pierwszego dnia pracy, osoba powinna być ubezpieczona w kraju, w którym wykonuje pracę.

Uprawnienia z EKUZ dotyczą tylko publicznych placówek służby zdrowia a te funkcjonują inaczej w każdym z państw. Punkty informacyjne NFZ (www.nfz.gov.pl) informują o przysługujących świadczeniach w poszczególnych krajach Unii Europejskiej oraz wysokości wnoszonych dopłat przez osoby korzystające z pomocy medycznej. Za leczenie prywatne pacjent musi zapłacić we własnym zakresie.

Czy dyplom i kwalifikacje zawodowe uzyskane w Polsce są uznane w innym państwie członkowskim UE/EOG?

Każdy kraj posiada własne przepisy regulujące uznawanie wykształcenia. Ośrodki **NARIC** (National Academic Recognition and Information Centre) w danym kraju udzielają szczegółowych informacji o uznawalności wykształcenia do celów akademickich. Adresy ośrodków dostępne są na stronie www.enic-naric.net.

Natomiast uznawanie kwalifikacji zawodowych zależy od rodzaju zawodu. W przypadku zawodów regulowanych (których wykonywanie zależy od spełnienia wymagań kwalifikacyjnych i warunków określanych w odrębnych przepisach państwowych i korporacyjnych) obowiązują odpowiednie dyrektywy UE. Jeśli zawód nie jest regulowany, kwalifikacje uznaje pracodawca.

W Polsce informacji w tym zakresie udziela Departament Współpracy Międzynarodowej w Ministerstwie Nauki i Szkolnictwa Wyższego. Informacje dostępne są również na stronie:

<http://www.nauka.gov.pl/uznawanie-kwalifikacji-zawodowych/>.

Jaka jest możliwość pracy w Szwajcarii?

Od czerwca 2014 r. obywatele m.in. Polski mają pełny dostęp do szwajcarskiego rynku pracy.

Czy po ogłoszeniu decyzji Wielkiej Brytanii o wyjściu z UE zmieniły się zasady podejmowania pracy w tym kraju?

Nie, do momentu faktycznego wyjścia Wielkiej Brytanii z UE (najprawdopodobniej w 2019 r.) obowiązują wszystkie dotychczasowe regulacje, wynikające z unijnej swobody przepływu osób/pracowników, w tym swobodny dostęp do rynku pracy.

5. WYKAZ WOJEWÓDZKICH URZĘDÓW PRACY

(sporządzony na podstawie informacji zawartych na stronie: psz.praca.gov.pl)

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Pogodna 22
15 – 354 **Białystok**
Tel.: 85 749 72 00

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Podwale Przedmiejskie 30
80 – 810 **Gdańsk**
Tel.: 58 326 18 01

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Kościuszki 30
40 – 048 **Katowice**
Tel.: 32 757 33 01

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Witosa 86
25 – 561 **Kielce**
Tel.: 41 364 16 00

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Plac na Stawach 1
30 – 107 **Kraków**
Tel.: 12 422 98 92

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Obywatelska 4
20 – 092 **Lublin**
Tel.: 81 463 53 00

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Wólczańska 49
90 – 608 **Łódź**
Tel.: 42 632 01 12

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Głowackiego 28
10 – 448 **Olsztyn**
Tel.: 89 522 79 00

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Głogowska 25c
45 – 315 **Opole**
Tel.: 77 441 67 01

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Szyperska 14
60 – 537 **Poznań**
Tel.: 61 846 38 19

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Naruszewicza 11
35 – 055 **Rzeszów**
Tel.: 17 743 28 05

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Mickiewicza 41
70 – 383 **Szczecin**
Tel.: 91 455 30 39

Wojewódzki Urząd Pracy
Szosa Chełmińska 30/32
87 – 100 **Toruń**
Tel.: 56 669 39 11

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Ogrodowa 5 b
58 – 306 **Wałbrzych**
Tel.: 74 840 81 93

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Młynarska 16
01 – 205 **Warszawa**
Tel.: 22 578 44 00

Wojewódzki Urząd Pracy
ul. Wyspiańskiego 15
65 – 036 **Zielona Góra**
Tel.: 68 456 56 00

6. WYKAZ OKRĘGOWYCH INSPEKTORATÓW PRACY

(sporządzony na podstawie informacji zawartych na stronie: www.pip.gov.pl)

Okręgowy Inspektorat Pracy w Białymstoku
15-483 **Białystok**, ul. Fabryczna 2
tel.: 85 678 57 00

Okręgowy Inspektorat Pracy w Olsztynie
10-512 **Olsztyn**, ul. Kopernika 29
tel.: 89 527 42 75

Okręgowy Inspektorat Pracy w Bydgoszczy
85-012 **Bydgoszcz**, Plac Piastowski 4a
tel.: 52 320 24 00

Okręgowy Inspektorat Pracy w Opolu
45-231 **Opole**, ul. Oleska 121 C
tel.: 77 470 09 00

Okręgowy Inspektorat Pracy w Gdańsku
80-819 **Gdańsk**, ul. Okopowa 7
tel.: 58 520 18 22 - 23

Okręgowy Inspektorat Pracy w Poznaniu
61-807 **Poznań**, ul. Św. Marcin 46/50
tel.: 61 628 40 00

Okręgowy Inspektorat Pracy w Katowicach
40-017 **Katowice**, ul. Graniczna 29
tel.: 32 604 12 08

Okręgowy Inspektorat Pracy w Rzeszowie
35-234 **Rzeszów**, ul. Gen. St. Maczka 4
tel.: 17 717 20 00

Okręgowy Inspektorat Pracy w Kielcach
25-314 **Kielce**, Al. Tysiąclecia Państwa
Polskiego 4
tel.: 41 343 82 76

Okręgowy Inspektorat Pracy w Szczecinie
71-663 **Szczecin**, ul. Pszczelna 7
tel.: 91 431 19 30

Okręgowy Inspektorat Pracy w Krakowie
31-011 **Kraków**, Plac Szczepański 5
tel.: 12 424 04 50

Okręgowy Inspektorat Pracy w Warszawie
01-231 **Warszawa**, ul. Płocka 11/13
tel.: 22 425 11 94

Okręgowy Inspektorat Pracy w Lublinie
20-011 **Lublin**, Al. Piłsudskiego 13
tel.: 81 537 11 31

Okręgowy Inspektorat Pracy we Wrocławiu
51-621 **Wrocław**, ul. Zielonego Dębu 22
tel.: 71 334 44 40
infolinia: 801 002 700

Okręgowy Inspektorat Pracy w Łodzi
90-441 **Łódź**, Al. Kościuszki 123
tel.: 42 636 23 13

Okręgowy Inspektorat Pracy w Zielonej
Górze
65-722 **Zielona Góra**, ul. Dekoracyjna 8
tel.: 68 451 39 00

7. WYKAZ POLSKICH PLACÓWEK DYPLMATYCZNYCH ZA GRANICĄ W KRAJACH UE/EFTA

*(sporządzony na podstawie informacji zawartych na stronie
Ministerstwa Spraw Zagranicznych: www.msz.gov.pl)*

AUSTRIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Austrii

Austria, Wiedeń, Hietzinger Hauptstrasse 42 c, 1130
Tel.: +43 1 87015100, Tel. dyżurny: +43 69918070220, Faks: +43 187015222
wieden.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.wieden.msz.gov.pl

Instytut Polski w Wiedniu

Austria, Wiedeń, Am Gestade 7, 1010
Tel.: +43 1 533 89 61, Faks: +43 1 532 45 91
sekretariat.wien@instytutpolski.org
www.polnisches-institut.at

BELGIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Belgii

Belgia, Bruksela, Rue Stevin 139, 1000
Tel.: +32 27804500, Tel. dyżurny: +32 492727405, Faks: +32 27361881
bruksela.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.bruksela.msz.gov.pl

Instytut Polski w Brukseli

Belgia, Bruksela, Avenue des Gaulois 29, 1040 Bruxelles
Tel.: +32 2 554 06 90, Faks: +32 2 644 06 89
bruxelles@instytutpolski.org
www.culturepolonaise.eu

BULGARIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Bułgarii

Bułgaria, Sofia, Chan Krum 46, 1000
Tel.: +359 2 902 3400, Tel. dyżurny: +359 884 688 510, Faks: +359 2 987 2939
sofia.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.sofia.msz.gov.pl

Instytut Polski w Sofii

Bułgaria, Sofia, Weslec 12, 1000
Tel.: +3592 9810907, Faks +3592 9815744
sofia@instytutpolski.org
www.instytutpolski.org

CHORWACJA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Chorwacji

Chorwacja, Zagrzeb, Krležin Gvozd 3, 10000
Tel.: +38514899444, Tel. dyżurny: +38598359796
zagrzeb.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.zagrzeb.msz.gov.pl

CYPR

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Cypryjskiej

Cypr, Nikozja, Kennedy Avenue 12/14, Office 601, 1087
Tel.: +35722668415, Faks: +35722751981, Tel. dyżurny: +35799729093
nikozja.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.nikozja.msz.gov.pl

CZECHY

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Czeskiej

Czechy, Praga, Valdštejnska 8, 118 01
Tel.: +420 257 099 500, Faks: +420 257 530 399
praga.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.praga.msz.gov.pl

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Ostrawie

Czechy, Ostrawa, Blahoslavova 4, 701 00
Tel.: +420 596 118 074, Faks: +420 596 118 073
ostrawa.kg.sekretariat@msz.gov.pl
www.ostrawa.msz.gov.pl

Instytut Polski w Pradze

Czechy, Praga, Malé náměstí 1, 110 00
Tel. dyżurny: +420 224 212 274
praga@instytutpolski.org
www.polskyinstitut.cz

DANIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Danii

Dania, Kopenhaga, Richelieus Alle 12, 2900 Hellerup
Tel.: +45 39467700, Tel. dyżurny: +45 20611917
copenhagen.info@msz.gov.pl
www.kopenhaga.msz.gov.pl

ESTONIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Estońskiej

Estonia, Tallin, Suur-Karja 1 / Vana-Turg 2/4, 10140
Tel.: +372 6278201, Faks: +372 64 45 221, Tel. dyżurny: +372 5532114
eetalamb@msz.gov.pl
www.tallinn.msz.gov.pl

FINLANDIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Finlandii

Finlandia, Helsinki, Armas Lindgrenin tie 21, 00570 Helsinki
Tel.: +3589 618 280, Faks: +3589 684 74 77, Tel. dyżurny: +358 503 818 653
helsinki.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.helsinki.msz.gov.pl

FRANCJA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Francuskiej

Francja, Paryż, 1, rue de Talleyrand, 75007 Paris, France
Tel.: +33 143173400, Tel. dyżurny: +33 680580220, Faks: +33 143173401
paryz.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.paryz.msz.gov.pl

Wydział Konsularny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Paryżu

Francja, Paryż, 3 rue de Talleyrand, 75007 Paris, France
Tel.: +33 143173422, Tel. dyżurny: +33 680580220,
Faks: +33 143173434
paris.wk.info@msz.gov.pl
www.paryz.msz.gov.pl

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Lyonie

Francja, Lyon, 79 rue Crillon, 69006 Lyon
Tel.: +33 478931485, Tel. dyżurny: +33 680425917
lyon.kg.sekretariat@msz.gov.pl
www.lyon.msz.gov.pl

Instytut Polski w Paryżu

Francja, Paryż, 31, rue Jean Goujon, 75008
Tel. dyżurny: +33 1 53 93 90 10
info@institutpolonais.fr
www.institutpolonais.fr

GRECJA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Greckiej

Grecja, Ateny, Chryssanthemon 22, 154 52 Paleo Psychiko
Tel.: +302106797700, Tel. dyżurny: +306936554629, Faks: +302106797711
ateny.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.ateny.msz.gov.pl

Wydział Konsularny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Atenach

Grecja, Ateny, Kontoleonos 1, Paleo Psychiko, 154 52
Tel.: +302106771998, Tel.: +302106771997, Faks: +302106771996
ateny.amb.wk@msz.gov.pl

HISZPANIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Hiszpanii

Hiszpania, Madryt, Guisando 23 bis, 28035
Tel.: +34 913 736605, Tel. dyżurny: +34 629864508
madryt.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.madryt.msz.gov.pl

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Barcelonie

Hiszpania, Barcelona, Avda. Diagonal, 593-595, piętro 6, 08014
Tel.: +34 93 3227234, Faks: +34 933 222 907, Tel. dyżurny: +34 607735740
barcelona.kg.sekretariat@msz.gov.pl
www.barcelonakg.msz.gov.pl

Instytut Polski w Madrycie

madryt.ip.sekretariat@msz.gov.pl

Wydział Konsularny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Madrycie

Hiszpania, Madryt, Goya 15 4°, 28001
Tel.: +34 914 362 632, Tel. dyżurny: +34 629 864 508, Faks: +34 913 736 624
madryt.amb.wk@msz.gov.pl
www.madryt.msz.gov.pl

HOLANDIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Niderlandów

Holandia, Haga, Alexanderstraat 25, 2514 JM
Tel.: +3170 7990 100, Tel.: +3170 7990 110, Tel. dyżurny: +31 7070 11 036,
Faks: +3170 7990 137
haga.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.haga.msz.gov.pl

IRLANDIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Irlandii

Irlandia, Dublin, 5 Ailesbury Road, Dublin 4
Tel.: +353 1 2830855, Faks: +353 1 2698309
dublin@msz.gov.pl
www.dublin.msz.gov.pl

Wydział Konsularny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Dublinie

Irlandia, Dublin, 4-8 Eden Quay, Dublin 1
Tel.: +3531 871 80 20, Tel. dyżurny: 087 22 77 085, Faks: +3531 872 77 92
dublin.consul@msz.gov.pl
www.dublin.msz.gov.pl

ISLANDIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Reykjavíku

Islandia, Reykjavik, Þórunnartún 2, 105
Tel.: +354 520 50 50, Faks: +354 511 11 20
reykjavik.info@msz.gov.pl
www.reykjavik.msz.gov.pl

LIECHTENSTEIN

Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w Vaduz

LITWA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Litewskiej

Litwa, Wilno, Smelio 20A, 10323
Tel.: +370 5 2194701, Tel. dyżurny: +370 68 56 1609,
Faks: +370 5 2194747
vilnius.embassy@msz.gov.pl
www.wilno.msz.gov.pl

Instytut Polski w Wilnie

Litwa, Wilno, ul. Didżozi 23, LT - 01128
Tel. dyżurny: +3705 2649332, Faks: +3705 2649333
vilnius.sekretoriatas@instytutpolski.org
www.lenkijosinstitutas.lt

Wydział Konsularny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Wilnie

Litwa, Wilno, Smelio g-vė 22A, LT-10323 Vilnius
Tel.: + 370 5 219 47 31, Tel. dyżurny: +37068561609, Faks: + 370 5 219 47 44
wilno.amb.wk@msz.gov.pl
www.wilno.msz.gov.pl

LUKSEMBURG

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Wielkim Księstwie Luksemburga

Luksemburg, Luksemburg, 24 rue Guillaume Schneider, L-2225
Tel.: +352 260032, Tel. dyżurny: +352 621351193, Faks: +352 26687574
luksemburg.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.luksemburg.msz.gov.pl

LOTWA

Na stronie Ministerstwa Spraw Zagranicznych brak danych.

MALTA

Konsulat Honorowy Rzeczypospolitej Polskiej w Birkirkara

Malta, Birkirkara, 11 L-Ufficcji, Misrah 28 ta' Frar 1883, Birkirkara BKR1501
Tel.: +356 79535354 Tel.: +356 22580115
hector@polandconsultatmalta.info

NIEMCY

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Federalnej Niemiec

Niemcy, Berlin, Lassenstr. 19-21, 14193

Tel.: +49 30 22 313 0, Tel. dyżurny: +49 1637887676, Faks: +49 3022313155

berlin.amb.sekretariat@msz.gov.pl

www.berlin.msz.gov.pl

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Hamburgu

Niemcy, Hamburg, Gründgensstrasse 20, 22309

Tel.: +49 40 611870, Tel. dyżurny: +49 1788000327, Faks: +49 40 6325030

hamburg.kg.sekretariat@msz.gov.pl

www.hamburg.msz.gov.pl

Prosimy o wcześniejsze umówienie terminu wizyty w konsulacie na stronie internetowej:

www.e-konsulat.gov.pl.

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Kolonii

Niemcy, Kolonia, Im Mediapark 5C, 50670

Tel.: 0049 (0) 221 93 73 00, Tel. dyżurny: 0049 (0) 177 37 27 164,

Faks: 0049 (0) 221 38 50 74, Faks: 0049 (0) 221 34 30 89

kolonia.kg.sekretariat@msz.gov.pl

www.kolonia.msz.gov.pl

Konieczne jest ustalenie terminu wizyty na stronie www.e-konsulat.gov.pl. Z uwagi na ograniczoną ilość linii telefonicznych, sugerujemy kontakt za pośrednictwem poczty elektronicznej po wcześniejszym sprawdzeniu, czy poszukiwana informacja nie jest dostępna na stronie internetowej Konsulatu Generalnego RP.

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Monachium

Niemcy, Monachium, Röntgenstr. 5, 81679

Tel.: +49 89 4186080, Faks: +49 89471318, Tel. dyżurny: +49 1733705828

monachium.kg.sekretariat@msz.gov.pl

www.monachium.msz.gov.pl

Instytut Polski w Berlinie

Niemcy, Berlin, Burgstrasse 27, 10178

Tel. dyżurny: +49 30 2475810, Faks: +49 30 24758130

berlin.ip.sekretariat@msz.gov.pl

berlin.polnischekultur.de

Instytut Polski w Berlinie / Filia w Lipsku

Niemcy, Lipsk, Markt 10, 04109

Tel. dyżurny: +49 341 702 610, Faks: +49 341 211 572 7

lipsk@instytutpolski.org

www.polnischekultur.de

Instytut Polski w Düsseldorfie

Niemcy, Düsseldorf, Citadellstrasse 7, 40 213

Tel. dyżurny: +49 0211 866960

info@polnisches-institut.de
www.polnisches-institut.de

NORWEGIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Norwegii

Norwegia, Oslo, Olav Kyrres plass 1, 0244
Tel.: +47 24110850, Faks: +47 22444839, Tel. dyżurny: +47 91337757
oslo.info@msz.gov.pl
www.oslo.msz.gov.pl

PORTUGALIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Portugalskiej

Portugalia, Lizbona, Avenida das Descobertas 2, 1400-092
Tel.: +351 21 3041410, Faks: +351 21 3041429, Tel. dyżurny: +351 913254442
lizbona.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.lizbona.msz.gov.pl

RUMUNIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Rumunii

Rumunia, Bukareszt, Aleea Alexandru 23, 011821
Tel. dyżurny: +40 21 3082200, Faks: +40 21 2303252
bukareszt.wpe@msz.gov.pl
www.bukareszt.msz.gov.pl

Instytut Polski w Bukareszcie

Rumunia, Bukareszt, str. Popa Savu 28, 011433
Tel.: +40 21 224 45 56, Tel.: +40 21 224 56 94, Faks: +40 21 224 56 93
bukareszt@instytutpolski.org
www.culturapoloneza.ro

SŁOWACJA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Słowackiej

Słowacja, Bratysława, Paulínyho 7, 814 91
Tel.: +421 2 59490211, Tel. dyżurny: +42 911133853
bratyslawa.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.bratyslawa.msz.gov.pl

Instytut Polski w Bratysławie

Słowacja, Bratysława, Námestie SNP 27, 814 99
Tel. dyżurny: +421 2 54432013
bratyslawa.ip.sekretariat@msz.gov.pl
www.polinst.sk

SŁOWENIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Słowenii

Słowenia, Lublana, Bežigrad 10, 1000
Tel.: +386 1 436 47 12, Tel. dyżurny: +386 41 750 508, Faks: +386 1 436 25 21
lublana.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.lublana.msz.gov.pl

SZWAJCARIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Konfederacji Szwajcarskiej

Szwajcaria, Berno, Elfenstrasse 20a, 3000 Bern 15
Tel.: +41 31 358 02 40, Tel. dyżurny: +41 31 358 02 02, Faks: +41 31 358 02 16
berno.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.berno.msz.gov.pl

SZWECJA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Królestwie Szwecji

Szwecja, Sztokholm, Karlavägen 35, 114 31
Tel.: +46 8 50575000, Faks: +46 8 50575086, Tel. dyżurny: +46 709220892
sztokholm.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.sztokholm.msz.gov.pl

Wydział Konsularny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Sztokholmie

Szwecja, Sztokholm, Prästgardsgatan 5, 172 32 Sundbyberg
Tel.: +46 8 50 575 060, +46 8 505 750 61, Faks: +46 8 505 750 74
sztokholm.amb.wk@msz.gov.pl
www.sztokholm.msz.gov.pl

Instytut Polski w Sztokholmie

Szwecja, Sztokholm, Mosebacke torg 4, 116 46
Tel. dyżurny: +46 850 575050
sztokholm@instytutpolski.org
www.polskainstitutet.se

WĘGRY

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Węgierskiej

Węgry, Budapeszt, Varosligeti fasor 16, 1068
Tel.: +36 1 413 82 00, Tel. dyżurny: +36 20 4729502, Faks: +36 1 3511722
budapeszt.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.budapeszt.msz.gov.pl

Instytut Polski w Budapeszcie

Węgry, Budapeszt, Nagymezo u.15, 1065
Tel.: +36 1 50 54 660
budapeszt.ip.sekretariat@msz.gov.pl
www.lengyelintezet.hu

WIELKA BRYTANIA

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Zjednoczonym Królestwie Wielkiej Brytanii i Irlandii Północnej

Wielka Brytania, Londyn, 47 Portland Place, W1B 1JH
Tel.: +44 2072913934, Tel.: +44 2072913543, Faks: +44 207 291 3575
london@msz.gov.pl
www.londyn.msz.gov.pl
Telefon alarmowy po godzinach pracy placówki: +44 2030789621

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Belfaście

Wielka Brytania, Belfast, BT2 7AF
Tel.: 00 (44) 788 071 2909 Tel. dyżurny: +442030789621
belfast.kg.sekretariat@msz.gov.pl
www.belfast.msz.gov.pl

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Edynburgu

Wielka Brytania, Edynburg, 2 Kinnear Road, EH3 5PE
Tel.: +44 131 552 0301, Faks: +44 131 5517135
edinburgh@msz.gov.pl
www.edynburg.msz.gov.pl

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Manchesterze

Wielka Brytania, Manchester, Manchester One, 53 Portand Street, Manchester M1 3LD
Tel.: +44 1612454130, Tel. dyżurny: +44 776 997 5719, Faks: +44 1612368709
manchester.kg.sekretariat@msz.gov.pl
www.manchester.msz.gov.pl

Wydział Konsularny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Londynie

Wielka Brytania, Londyn, 10 Bouverie Street, London, , EC4Y 8AX
Tel.: +44 2030789618, Tel. dyżurny: +44 2030789621, Faks: +44 2079363571
londyn.konsulat@msz.gov.pl
www.londyn.msz.gov.pl

Instytut Polski w Londynie (Instytut Kultury Polskiej)

Wielka Brytania, Londyn, Bravura House, 10 Bouverie Street, EC4Y 8AX
Tel. dyżurny: +442078228990
london.pci@instytutpolski.org.uk
www.polishculture.org.uk

WŁOCHY

Ambasada Rzeczypospolitej Polskiej w Republice Włoskiej

Włochy, Rzym, Via Pietro Paolo Rubens, 20, 00197
Tel.: . +39 06 362 04 204, Tel.: +39 06 362 04 200,
Tel. dyżurny: +39 3355995212, Faks: +39 06 80660233
rzym.amb.sekretariat@msz.gov.pl
www.rzym.msz.gov.pl

Wydział Konsularny Ambasady mieści się w odrębnym budynku przy ulicy Via San Valentino, 12, 00197 Roma. Telefon dyżurny po godzinach pracy: +39 335 599 52 12.

Konsulat Generalny Rzeczypospolitej Polskiej w Mediolanie

Włochy, Mediolan, via Monte Rosa, 6, 20149

Tel.: +390245381501, Tel. dyżurny: +393355685786, Faks: +390245381545

mediolan.kg.sekretariat@msz.gov.pl

www.mediolan.msz.gov.pl

Instytut Polski w Rzymie

Włochy, Rzym, Via Vittoria Colonna 1, 00193

Tel.: +390636000723, Tel. dyżurny: +390636001651

rzym.ip.sekretariat@msz.gov.pl

www.istitutopolacco.it

Wydział Konsularny Ambasady Rzeczypospolitej Polskiej w Rzymie

Włochy, Rzym, Via di San Valentino 12, 00197

Tel.: +39 06 362 04 302 ,Tel. dyżurny: +39 335 59 95 212, Faks: +39 06 806 93 217,

rzym.amb.wk@msz.gov.pl

www.rzym.msz.gov.pl

8. WYBRANE ADRESY PORTALI INTERNETOWYCH

www.mrpips.gov.pl – Ministerstwo Rodziny, Pracy i Polityki Społecznej

psz.praca.gov.pl – wortal publicznych służb zatrudnienia w Polsce

www.kraz.praca.gov.pl – rejestr podmiotów prowadzących agencje zatrudnienia

www.eures.europa.eu – Europejski Portal Mobilności Zawodowej (portal EURES)

www.eures.praca.gov.pl – polska strona internetowa EURES

www.stor.praca.gov.pl – System Teleinformatyczny Obsługi Rejestrów PSZ

www.msz.gov.pl – Ministerstwo Spraw Zagranicznych (m.in. *Polak za granicą*)

www.nfz.gov.pl – Narodowy Fundusz Zdrowia

www.ohp.pl – Ochotnicze Hufce Pracy

www.pip.gov.pl – Państwowa Inspekcja Pracy

www.powroty.gov.pl – portal przeznaczony dla Polaków planujących powrót do kraju

www.kcik.pl – Krajowe Centrum Interwencyjno-Konsultacyjne dla Ofiar Handlu Ludźmi

www.strada.org.pl – La Strada -Fundacja Przeciwko Handlowi Ludźmi i Niewolnictwu

www.zaginieni.pl – Fundacja ITAKA - Centrum Poszukiwań Ludzi Zaginionych